

8. 2. 2026 – Poslední kapka

1. čtení: Dt 18, 9-15

Píseň: S135 – K svobodě je dlouhé putování

Základ kázání: 1Sam 28

Kázání: Milí shromáždění,

Saulovo šílenství dosáhlo vrcholu – král se zcela pomátl. Zatímco David mu připravuje spásu, záchranu dvojím agentstvím u Pelištejců, Saul likviduje všechny kouzelníky, šarlatány, nekromanty, věštce.

Protože zemřel Samuel. Ten, který soukromě i veřejně „odtrhl“ království od Saula (1Sam 15). Který soukromě i veřejně krále Saula *neposlouchal*. Dvojnásob, když Saul odmítal poslouchat Hospodina – zejm. vůči Amálekovcům. Vůči kterým David ve stejné době bojoval – a bude znovu v předposlední kapitole.

Tak Saul pohanské podvodníky a věštkyně *nevymýtil* pro věrnost Božímu zákonu. Ale aby se právě toho Samuela nemohl nikdo na nic ptát. Aby ten už nemohl do ničeho mluvit. Aby ten právě zemřelý Samuel *nemohl* dál podrývat autoritu šíleného, zlého krále.

A, překvapivě, Bůh se se Saulem úplně přestal bavit. Po takovém jednání činěným po léta a desetiletí? A všechno potřebné už přece *tolikrát* od Boha zaznělo! Tak má naopak překvapit, že *až doted'* Bůh dopřával Saulovi své slovo – skrze Saumela, Davida i další. Tak *dlouho* nabízel Bůh Saulovi záchranu, spásu. Ale Saul jí vždy znovu odmítal.

A teď už Bůh mlčí? Cože? To nechápu!

Ale vždyť útočí Pelištejci! Tak Bůh přece *musí* odpovědět! *Musí* nás zachránit!

A zase ne. Zase je člověk úplně mimo ve svém vnímání, víře, pochopení světa i Boha. Bůh *nechá* zemřít Saula. I jeho syny. I všechny, kteří s ním táhli. Tedy všechny ty, kteří se opakovaně pokoušeli zabít Davida – který Saula opakovaně zachraňoval (výjimkou je Jónatan). Všechny, kteří raději poslouchají očividně šíleného, špatného, zmagoreného krále. Než Boha. Než toho, který je *tolikrát* vysvobodil – Davida.

Jak trapným pokrytcem ještě navíc Saul byl! Teď vykonali králův příkaz vyhladit ze země nekromanty, věštce z mrtvých a podobné. A hned poté právě takové vyhledával. Naprostá tragikomedie. Z níž bude brzy už jen tragédie.

Ale vždyť Bůh *neodpovídal*! Ani skrze vidoucí, ani proroky, ani úřím a tůmím... To má Saul prostě přijmout zřejmý Boží soud a zhebnout? Nebo snad, nedej Bože, *vzdát* se královské koruny – a tak zachránit alespoň své syny a svůj lid? No to přece ne – to raději zradit vše. I svá rozhodnutí. I hospodinovské náboženství. I svůj lid. I své syny. I sám sebe.

Tak Saul opět dostal, co chtěl. Když si od Boha poradit nenechal. Ani od Samuela. Ani od Davida. Ani od svých synů (zejm. Jónatana). Tak mu Bůh dopřál vyvolat ducha právě zemřelého Samuela. Když o to přece tolik ten člověk stojí!

A Samuel Saulovi, zcela překvapivě, oznámil *stále stejné Boží slovo*. Jako už kdysi dávno (1Sam 15). Boží slovo se *nezměnilo*. Proč taky – jen proto, že člověk si svou situaci už úplně zničil? Jen proto, že lidskou vinou trpí třeba i celý národ po generace? To už přece zažil lid např. za Josefa a po něm. Zažije znovu za Šalomouna a po něm. A opakovaně dodnes.

Ale člověk si stále myslí, že to Bůh se má změnit. Přece nemůže *nás* nechat žít důsledky *našich* rozhodnutí. Naše rozhodnutí přece *nemohou* ubližovat po generace – a také proto takový hřích *nemáme* činit! To je přece tak nelogická a nepochopitelná enigma!

Ale to se „jen“ pořád dokola ozývá pýcha. Hřích. Pohanství. Že my jsme jako bohové. Chceme být dokonce *nad* bohy. I *Bohem*. Má dělat co a jak a kdy *my* chceme. A považujeme za spravedlivé. Jakkoli jsme před minutou říkali a činili a věřili opak. Vždyť jsou lidé stále znovu pokrytci, zrádci, zloději, vrazi, lháři, zbabělci, lenoši, *slaboši* – tak proč by měl být svět podle milosrdného, sloužícího, spravedlivého, vždy-pravdivého Boha?

Tak ani Saul tuto realitu světa, Boha ani sebe nedokázal unést. I tváří v tvář zemřelému Samuelovi si byl právě tímto hříchem jist. Že přece Samuel *nemůže* nechat trpět nevinné – když Saul je klidně nechá povraždit. Už zase.

A tak se Saul zhroutil. Fyzicky i duševně. A hlavně duchovně. Celá jeho víra, náboženství, zbožnost, světonázor, pocity – vše, čím byl, se zhroutilo. Tváří v tvář *neproměnnosti* Božího slova. A realitě světa. I Saula samého. Tváří v tvář své *vlastní* pýše, zlu, ohavnosti, zbabělosti. Které škodí tolika lidem po generace dodnes.

A to ačkoli i uprostřed toho stále stejného slova Božího soudu i Samuel ze záhrobí zmínil také slovo milosti: Království dostane někdo jiný, *lepší* než Saul. Tentokrát dokonce prozradil i jeho identitu – bude to David. Hle, mesiáš! Boží lid i lidské království tedy *budou* pokračovat. Dokonce *lépe*.

Ale to už bylo Saulovi jedno. Vždyť mu očividně šlo pořád znovu hlavně o sebe. Zhusta *jen* o sebe. I kdyby měli umírat jeho synové. Všichni Saulovi věrní. Celý národ. Tak proč by si všímal Boží milosti?

Natožpak, aby podle ní jednal – mohl se *hned* po Davidovi shánět. Vždyť *už tolikrát* se nad Saulem smíloval. Už tolikrát David zachránil Saula i Boží lid. Ačkoli Saul i lid se Davidovi opakovaně odměňovali snahou ho zabít.

Saul ještě *mohl* zachránit své věrné. Ty všechny, kteří zemrou v již započaté válce s Pelištejci. Možná i své syny. Ačkoli sebe ne. *Kdyby* se podřídil Bohu. A tak Davidovi. Božímu mesiášskému králi – pastýři, služebníkov, vyhnancovi. Který *i teď* chystá partyzánský útok v nejzadnější části pelištejské armády (1Sam 29, 2). Pro záchranu také Suala. Zatímco Saul čaruje z mrtvých. Žadoní o záchranu nekromanty. Které právě nechal vyvraždit. A ani to nedovedl provést pořádně.

Ale kdo by si všiml trvalé přítomnosti Boží milosti, když *nám* se daří špatně? Když *nám* už zbývají jen hořké důsledky vlastních rozhodnutí? Kdo by vnímal, že stále je možné zachránit *ty ostatní* – když sebe už ne?

Třeba David. Třeba Ježíš Kristus. Třeba proroci. Třeba praotcové. A mnozí další, kteří prošli velkým utrpením. Ono to zase tak nepředstavitelné není, to odmítání vlastního sobectví a sebestřednosti a slabosti. A nahrazování jich nesobeckým jednáním pro dobro ostatních. Jako obrazy Boží.

A *právě* ve chvíli, když s námi už je „amen,“ by to přece mělo být *nejsnazší*. S námi už je konec – tak poslední zbytky času přece užít pro dobro ostatních je *snazší* než kdy dřív! Co jiného v takové situaci dělat?

Ale ani toho nebyl Saul schopen. Zhroucený, vylekaný, s rozsypaným světem jen ztuhle ležel na podlaze nekromantky. Která se pokosila Saula *zachránit*. Ačkoli on všechny jí podobné právě nechal vyvraždit. A stejného se bála nyní i ona. Přesto toho zdrceného, zoufalého Saula *zachraňovala*. Svého nepřítele. Totálního pokrytce a zrádce všeho, co hlásal a dělal. Odporného pohana a zrůdného člověka. Kterému právě zvěstovala jeho konec. I jeho synů. I celé jeho armády.

Vždyť z toho přece měla mít radost! *Že konečně* ten darebák Saul „dostane, co si zaslouží!“ Ale i *nekromantka* byla lepším člověkem než Saul. Vyvolávačka duchů byla blíže Božímu obrazu. Jednala více jako Bůh. Než král Saul. Kouzelnice absurdních, komických seancí. Která Samuela viděla i slyšela. Na rozdíl od Saula. Také proto právě Samuela viděla jako *elohím*, Boha (už Gn 1, 1!).

Jako Boha, který vypadal jako stařec zahalený do pláště. Co je na tom božského, Božího? Kde je sláva „Boží slávy“ – nebo alespoň Samuela? Kde je

záře Božího království? Kde jsou zástupy andělů? Vždyť tak si představujeme Boha, Boží zjevení *do dnes*. Kdepak ve starém, zahaleném muži. To je příliš biblické. Příliš *prorocké* (např. Eliáš v 1Kr 19!). Příliš *otcovské*. Tak si *my* přece svatost, božskost *nepředstavujeme*.

Ale nekromantka, Bohem-zakázaná věštkyně z mrtvých, ji rozpoznala *okamžitě*. A zřejmě také proto se rozhodla Saula zachránit. Protože *tak* přece jedná tento elohím. Tento j-h-w-h. Tak nápadně v Davidovi. Tak nápadně v *Samuelovi*.

Ale ani záchrana z rukou nekromantky se Saulem nehnula. Ačkoli pro něj připravila vykrmeného býčka. A pesachové, velikonoční, nekvašené chleby. Hod vskutku královský – a zároveň vskutku posvátný, božský, spásný.

Ani tohoto světla v temnotě noci si Saul nevšiml. Jako v noci přišel, tak v noci odešel. Tajně, skrytě, podvodně, ostudně, trapně. Tak jeho temnota této noci už vlastně nepomine – v přeneseném smyslu. Protože Davidova lest bude prohlédnuta Pelištejci. Aby do třetice Saula *nemohl* zachránit. Když Saul *už zase* svou záchranu odmítl. Vždyť to by znamenalo obrácení, pokání, přiznání vlastního zla, sobectví, pokrytectví! Přiznání trapnosti, ubohosti, *neudržitelnosti* vlastních názorů a věr. Kdo by to dělal?

Třeba David. Samuel. Mojžíš. A David sám bude později ve velmi podobné situaci. Za níž bude platit také jeho syn (2Sam 12). A *opakovaně* bude David připouštět *mylnost* své vlastní víry, názorů. Zlo vlastních rozhodnutí a činů a postojů. A tak *hloupost*, bláhovost, mylnost svých názorů, víry i praxe.

Také proto je a bude David mesiášským králem. Pro kterého se bude Bůh opakovaně smilovávat i nad těmi nejhoršími králi Božího lidu. Včetně Šalomouna. Nebo Saula.

Jak i jeho příklad dotáhl do dokonalého cíle Ježíš Kristus. Pro kterého se Bůh opakovaně smilovává nad *všemi*. I nad těmi nejhoršími. I jejich spásu si přeje.

A David činil *stejně*. I Samuel. I Abraham. I další. Znovu a znovu a znovu. Pro spásu všech. Pro víru v biblického Boha.

Amen

Píseň: EZ693 – Ježíš hříšné přijímá